

Милан Јелић

Јубилеј, књиџа и часопис

Крајем 2010. године једно од првих приватних позоришта “Славија” прославило је петнаести рођендан. Основао га је економиста Батрић Жарковић који је продао породични стан и закупио некоришћени магацин у београдској улици Светог Саве, те уз помоћ пријатеља адаптирао, направио сцену и отворио позориште. Треба напоменути да “Славија” не добија дотације ни од града ни од државе.

За ових петнаест година изведено је око седамдесет премијерних представа које се изводе из вечери у вече, те се може рећи да је постало репертоарско позориште. Играју се углавном комади забавни, лако разумљиви и приступачни широкој публици, а поред Београда, овај театар гостује скоро у сваком месту Србије, широм бивше СФРЈ, Балкана, Европе и у свету. Учествовао је на преко педесет фестивала како домаћих тако и страних и освојио значајне награде и признања.

На сцени позоришта “Славија” глумач мац је увек у центру уметничких збивања, а пошто не постоји запослени ансамбл, гостују популарни и реноми-

рани уметници Ружица Сокић, Ђурђија Цветић, Љиљана Благојевић, Даница Максимовић, као и Никола Симић, Михајло Јанкетић, Милан Гутовић...

Посебна пажња посвећена је домаћој драматургији, те су тежиште репертоара текстови савремених аутора. Миладина Шеварлића, Радослава Дорића, Миодрага Илића, Љиљане Лашић, Жељка Мијановића, као и нашег класика великог комедиографа Бранислава Нушића. Наравно играју се и драме страних писаца, те су заступљени Дејвид Мемет, Едвард Олби, Бернард Слеид, Жорж Фејдо, Роналд Харвуд...

Тренутно се на репертоару налази тридесет пет представа, од којих петнаест са преко сто, двеста или триста извођења.

У позоришту “Славија” већ десети пут одржава се међународни фестивал у организацији и о трошку ове приватне сцене. Своје представе као учесници фестивала извели су театри из Европе и бивших југословенских република. Фестивал “Славија” 2011 доноси десет

сценских пројеката од којих су девет из иностранства и један из Србије. Међу њима су и *Сћолице* Ежена Јонеска Малог позоришта из Битоља, *Чехов за двоје* Атријума из Торонта, *Забава* Славомира Мрожека позоришта Барка из Будимпеште, *Лажа и њаралажа* Јована Стерије Поповића Народног позоришта из Београда као и представе из Буенос Аиреса, Сарајева, Новосибирска, Јерусалима, Подгорице и Минска.

* * *

Појавила се драгоценa књиџа др Милована Здравковића *Позоришни живоји Земуна у XIX веку* у издању Фестивала монодраме и пантомиме. Овај агилни посленик у култури већ има неколико значајних радова а један је од оснивача сценске трупе “Балкан нови покрет”. У овој књиџи-студији Здравковић открива непознате детаље, из иначе недовољно истраживане културне делатности до 1914. године са главном темом, позоришним животом.

У прошлости у овом некада пограничном граду забележени су изузетни резултати што се тиче представа, кад се појавио велики број глумаца, редитеља, организатора, преводилаца. Због специфичне ситуације у којој се налазила кнежевина па потом краљевина Србија, театарски живот у Земуну, граду у ондашњој Аустроугарској држави, утицао је на Београд, Крагујевац и Ниш.

Позоришни живоји Земуна у XIX веку обликован је у неколико поглавља уз помоћ књиџа, стручних часописа, периодике и архивске грађе. Рецен-

зент др Драгана Чолић Биљановски, театролог, пише да се ова књиџа одликује богатством, разноликошћу, ауторском иновантношћу, оригиналним новим документима, фото документацијом и прилозима.

Сам аутор Милован Здравковић каже да се прихватио посла истраживања позоришног ивота Земуна у деветнаестом веку свестан обима посла и одговорности. У ствари ова књиџа је настала на основу његове докторске тезе која је одбрањена на Факултету драмских уметности у Београду,

Једано од најзанимљивијих поглавља у књиџи *Позоришни живоји Земуна у XIX веку* је активност оца српског театра Јоакима Вујића који се осим позоришне бавио и педагошком, политичком, списатељском и преводилачком делатношћу. После њега појавило се и “Земунско српско добровољно позоришно друштво” које је две године радило у оквиру Српске црквене певачке задруге.

Све у свему издавач Фестивал монодраме и пантомиме као и аутор др Милован Здравковић подарили су нашој култури значајно дело које приближава данашњем читаоцу корене и развој српске позоришне историографије. Такође, на светлост дана износе многе до сада непознате и заборављене детаље који ће будућим истраживачима указати на пут ка откривању нових чињеница и релевантног тумачења српске културе и уметности.

* * *

Ево, пред нама је и девети број часописа за театар, филм и телевизију *ТФТ*, у издању Јавног предузећа “Слу-

жбени гласник”, који је уредио Слободан Шуљагић. На преко сто четрдесет страна, у луксузној штампи са изванредним дизајном аутора Милана Атанасијевића, налазе се садржајни чланци и есеји познатих критичара и теоретичара из ове три области уметности.

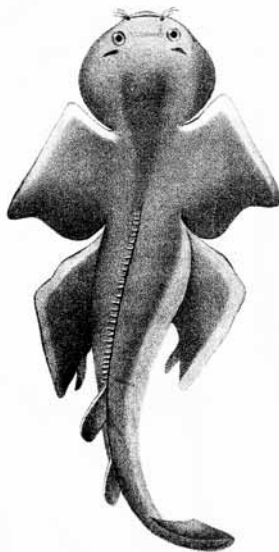
Што се тиче прилога о позоришту занимљиво је размишљање Јована Ђирилова о транзицији која је свуда око нас. Ту је и прилог Небојше Ромчевића *Комедија и друштво*, као и чланак Иване Кроње *Позориште, филм и цез* поводом Битефа и Београдског цез фестивала 2010. Зоран Ђерић пише о последњој представи Антона Павловича Чехова *Вишњик*, где износи непознате детаље о последњим дани-

ма великог драматичара. Драма *Вишњик* је по речима професора Јована Христића драма о два времена: прошлости која траје до продаје имања и будућности која почиње том продајом.

Маша Стокић у чланку под насловом *Позоришно позориште* врло детаљно нас упознаје са првим приватним дечијим позориштем. Реч је о “Позориштанцету Пуж” које су основали двоје ентузијаста, редитељ Слободанка Цаца Алексић и глумац Бранко Милићевић.

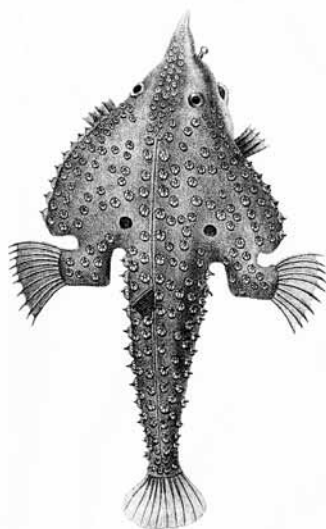
Углавном, часопис *ТФТ* има највећи број прилога о кинематографији, а чланке и есеје потписују Саша Радојевић, Горан Гоцић, Димитрије Војнов, Драган Јовићевић и Предраг Перишић.

7 ter Jahrgang.

1. Meerengel.

Tab XIX.

2. Lofthuc